

FAQ (Frequently Asked Questions) – v. 2 (17.04.2025)

Konkursu nr: FERS.01.01-IP.02-001/25, pn. Granty na współpracę ponadnarodową w regionach i FERS (Działanie. 1.1 Współpraca ponadnarodowa Programu FERS).

Instytucja Pośrednicząca: Centrum Projektów Europejskich (Instytucja Organizująca Nabór - ION)

Kontakt: fers@cpe.gov.pl

Dodano nowe odpowiedzi począwszy od pytania nr 11.

➤ **Pytanie nr 1:**

Budżet projektu: w jaki sposób skonstruować budżet, aby został pozytywnie oceniony w aspekcie planowanych kosztów na zarządzanie projektem. Ile maksymalnie możemy zaplanować kosztów na zarządzanie projektem (jaki maks. % na zarządzanie projektem)? Jeżeli chodzi o regranting – jakie minimalne i maksymalne kwoty mogą zostać przyznane grantobiorcom.

Odpowiedź:

ION zwraca uwagę na definicje użytego w pytaniu pojęcia „zarządzanie projektem”. Ma to znaczenie o tyle, że zgodnie z wytycznymi w programie i zgodnie z założeniami naboru wydatki związane z zarządzaniem projektem finansowane są w ramach kosztów pośrednich. Za zarządzanie projektem odpowiada personel zarządzający/administracyjny, który skupia się wyłącznie na czynnościach związanych z zarządzaniem projektem (jego koordynacją, w tym również koordynacją poszczególnych zadań), zadaniach administracyjnych i formalnoprawnych, związanych z prawidłową realizacją umowy o dofinansowanie projektu (np. w obszarze rozliczeń i rachunkowości, raportowania przebiegu realizacji projektu). Stawka ryczałtowa dla projektu w naborze FERS.01.01-IP.02-001/25 wynosi 10% wartości kosztów bezpośrednich projektu. Katalog kosztów

pośrednich wskazany został w Regulaminie w sekcji 3.6.3 Koszty pośrednie.

Należy przy tym zwrócić uwagę na konstrukcję budżetu opisaną w Regulaminie naboru (zgodnie z brzmieniem kryterium dostępu nr 12 i definicją tego kryterium). W projekcie trzeba zaplanować co najmniej 75% całkowitej wartości projektu na sfinansowanie grantów. Pozostała kwota ok. 25% środków budżetu projektu powinna zostać przeznaczona na finansowanie kosztów bezpośrednich i pośrednich grantodawcy.

Zgodnie z kryterium dostępu nr 15 Maksymalna wartość jednego grantu na rozszerzenie projektu o komponent współpracy ponadnarodowej wynosi 200 000 zł. W naborze nie została określona kwota minimalna tylko maksymalna.

➤ **Pytanie nr 2:**

W jaki sposób weryfikowane będzie spełnienie kryterium nr 9: Wnioskodawca lub partner krajowy, jeśli projekt jest realizowany w partnerstwie krajowym, ma siedzibę lub filię w jednym z województw wskazanych w kryterium dostępu nr 1. a dokładnie zapisu: że partner krajowy ma siedzibę lub filię. W jaki sposób weryfikowana jest filia? Czy jest to konieczność posiadania oddziału wpisanego w dokumentach rejestrowych, czy może posiadanie biura na terenie 1 z województw, które nie jest zarejestrowane w dokumentach rejestrowych, w tym wypadku KRS?

Odpowiedź:

Zgodnie z zapisami Regulaminu dotyczącego kryterium nr 9 spełnienie kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie. W odniesieniu do siedziby – na podstawie sekcji „Wnioskodawca i realizatorzy”, w polu „Realizatorzy” wniosku o dofinansowanie. W odniesieniu do filii – na podstawie sekcji „Potencjał do realizacji projektu”, w polu „Doświadczenie” (w sekcji tej należy podać

adres filii). W Regulaminie nie podano definicji filii. Niemniej zgodnie z definicją słownika języka polskiego PWN filia oznacza oddział przedsiębiorstwa, wyższej uczelni lub urzędu znajdujący się w innym miejscu niż centrala i podlegający jej. GUS również definiuje filię jako „oddział instytucji, mający najczęściej swoją lokalizację poza miejscem funkcjonowania głównej, nadrzędnej jednostki i powiązany organizacyjnie i najczęściej również statutowo z głównym podmiotem, od którego jest zależny. Wykonuje zadania powierzone przez macierzystą jednostkę, pod jej nadzorem i kontrolą”. Zatem filia instytucji zazwyczaj jest definiowana jako oddział, a nie biuro. Biuro jest raczej terminem odnoszącym się do miejsca pracy lub administracyjnej jednostki, która często nie ma takiej samej autonomii jak filia. Biuro może być częścią głównej siedziby instytucji lub działać w mniej formalny sposób. Jeśli mówimy więc o większej, samodzielnej jednostce w strukturze organizacyjnej, to filią jest zwykle oddział. Poza tym filia instytucji zazwyczaj jest zarejestrowana, a biuro niekoniecznie, a w regulaminie wskazano, że konieczne jest podanie adresu filii. Biuro, jeśli jest tylko fizycznym miejscem pracy w ramach firmy, to samo w sobie nie wymaga rejestracji. Jeśli nie jest zarejestrowane w sensie działalności gospodarczej, nie wymaga to też formalnej rejestracji adresu w urzędach.

➤ **Pytanie nr 3:**

W jaki sposób weryfikowane będzie spełnienie kryterium nr 17: Wnioskodawca lub partner krajowy, jeśli projekt jest realizowany w partnerstwie krajowym, na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie musi posiadać co najmniej 3-letnie doświadczenie w zakresie animowania lub doradztwa lub udzielania dofinansowania, w obszarze współpracy ponadnarodowej, a dokładnie zapisu: posiadania doświadczenia w zakresie animowania lub doradztwa. Czy przykładowo realizacja przez Wnioskodawcę lub partnera krajowego działań ponadnarodowych w innych projektach realizowanych ze środków europejskich (np.

animacja współpracy przy przygotowaniu wniosku o dofinansowanie, podpisywania umowy o dofinansowanie, czy docelowo realizacji partnerskiego projektu), będzie traktowane jako spełnienie kryterium w zakresie animacji.

Dodatkowo jaki zakres doradztwa w obszarze współpracy ponadnarodowej będzie kwalifikowany, aby spełnić kryterium.

Odpowiedź:

Na wstępie przypominamy, że regulamin naboru wskazuje, że za co najmniej 3-letnie doświadczenie w zakresie animowania lub doradztwa lub udzielania dofinansowania, w obszarze współpracy ponadnarodowej uznaje się doświadczenie wnioskodawcy albo partnera krajowego jako podmiotu, nie zaś zatrudnionego/-ych u niego pracownika/ów. Spełnienie kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie, w sekcji „Potencjał do realizacji projektu”, w polu „Doświadczenie”. W przedmiotowym kryterium weryfikowany jest czas trwania doświadczenia, nie ilość przedsięwzięć podejmowanych w danym czasie.

W regulaminie nie zawarto definicji doświadczenia w zakresie animowania lub doradztwa lub udzielania dofinansowania. Nie zdefiniowano również działań ponadnarodowych. Zgodnie z powszechnym rozumieniem:

1. Animacja oznacza inicjowanie i pobudzanie jakichś działań;
2. Doradztwo oznacza udzielanie fachowych porad;
3. Udzielanie dofinansowania oznacza przyznawanie środków finansowych, które mają na celu wsparcie określonego projektu, inicjatywy, działalności lub osoby. Dofinansowanie jest zwykle przyznawane na określony cel, a jego wysokość zależy od dostępnych funduszy oraz spełnionych warunków. Udzielający dofinansowanie przekazuje pieniądze, aby wspomóc rozwój, realizację lub kontynuowanie jakiejś działalności, która ma określoną wartość lub korzyści społeczne, gospodarcze czy edukacyjne.

Wyznacznikiem spełnienia kryterium jest tu natomiast obszar współpracy ponadnarodowej, czyli fakt, że realizacja przez Wnioskodawcę lub partnera krajowego działań ponadnarodowych w innych projektach realizowanych ze środków europejskich (np. animacja współpracy przy przygotowaniu wniosku o dofinansowanie, podpisywanie umowy o dofinansowanie, czy docelowo realizacji partnerskiego projektu) musi być bezpośrednio powiązana ze współpracą ponadnarodową. W przeciwnym razie kryterium nie będzie spełnione.

➤ **Pytanie nr 4:**

W jaki sposób weryfikowane będzie spełnienie kryterium nr 16: Partner ponadnarodowy na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie musi wykazać się realizacją co najmniej dwóch przedsięwzięć w zakresie współpracy ponadnarodowej w obszarze rynku pracy lub edukacji lub włączenia i integracji społecznej lub ochrony zdrowia, a dokładnie, czy realizacja wspólnych projektów ponadnarodowych np. w ramach programu ERASMUS+ w obszarze edukacji i rynku pracy, będzie kwalifikowane jako spełnienie kryteriów?

Odpowiedź:

Wnioskodawca jest zobowiązany opisać we wniosku o dofinansowanie w sposób jednoznacznie identyfikowalny co najmniej dwa przedsięwzięcia partnera ponadnarodowego wskazane w kryterium. Za doświadczenie w zakresie realizacji co najmniej dwóch przedsięwzięć uznaje się doświadczenie partnera ponadnarodowego jako podmiotu, nie zaś zatrudnionego/-ych u niego pracownika/ów. Spełnienie kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie, w sekcji „Potencjał do realizacji projektu”, w polu „Doświadczenie” oraz sekcji „Dodatkowe informacje”, w polu „Opis wartości dodanej współpracy ponadnarodowej”. Zatem z zamieszczonego krótkiego opisu, Państwa doświadczenie wpisuje się w obszar współpracy ponadnarodowej, a

program ERASMUS+ w obszarze edukacji i rynku pracy, powinien zostać uznany jako spełnienie kryteriów w tym zakresie.

➤ **Pytanie nr 5:**

Jaki jest możliwy katalog kosztów partnera zagranicznego?

Odpowiedź:

Partnerzy ponadnarodowi ponoszą koszty proporcjonalnie do uzyskanych korzyści wynikających z nawiązanej współpracy. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość sfinansowania w ramach projektu części wydatków osobowych partnera ponadnarodowego, tzn. kosztów związanych z angażowaniem personelu partnera w działania projektowe niezależnie od formy tego zaangażowania (umowa o pracę, cywilnoprawna, rozliczanie dokumentami księgowymi, rozliczanie delegacji, etc.). W takiej sytuacji konieczne jest przedstawienie szczegółowego uzasadnienia takiego rozwiązania we wniosku o dofinansowanie.

ION zwraca uwagę, że nie jest możliwe refundowanie żadnych kosztów partnera ponadnarodowego poza kosztami osobowymi, tym samym partnerowi ponadnarodowemu nie przysługują również koszty pośrednie. Koszty zadań, które wiążą się z ponoszeniem kosztów za granicą, mogą być ponoszone bezpośrednio przez beneficjenta (lidera).

➤ **Pytanie nr 6:**

Czy granty są rozliczane po wykonaniu działań przez grantobiorcę?

Odpowiedź:

Grantodawca jest zobowiązany do udzielania i rozliczania grantów według przyjętych zasad i założeń, które opisuje w procedurach dotyczących realizacji projektu grantowego, zatwierdzanych przez IP. Grantodawca opracowuje procedury po podpisaniu umowy o dofinansowanie. W procedurach beneficjent określa zasady postępowania od złożenia wniosku aplikacyjnego do zamknięcia i rozliczenia umowy o powierzenie grantu.

Jednym z elementów procedur są m.in. warunki rozliczenia grantu, w tym warunki rozliczania wydatków przez grantobiorcę, a w szczególności doprecyzowanie jak grant jest rozliczany.

Grant zgodnie z definicją kryterium dostępu nr 3 ma być rozliczany na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków. W tym przypadku dowodem wykonania przedmiotu grantu są dokumenty księgowo (faktury, listy płac), a podstawą rozliczenia grantu są wówczas zestawienia dokumentów księgowych, które beneficjent weryfikuje na podstawie całości lub próby określonej w procedurach udzielania grantów oraz w umowie o powierzenie grantu. W opinii ION wydatki poniesione przez grantobiorców powinny być rozliczane i sprawozdawane grantodawcy w okresach maksymalnie 3 miesięcznych. Po weryfikacji i zatwierdzeniu przez grantodawcę zestawień dokumentów księgowych z wydatków poniesionych przez grantobiorców, grantodawca wykazuje je w składanych wnioskach o płatność do IP. Tym samym nie ma możliwości wykazywania przez grantodawcę jako wydatek kwalifikowalny zaliczki wypłaconej grantobiorcy.

Sprawozdanie z realizacji grantu składane przez grantobiorcę do grantodawcy powinno uwzględniać również minimalny zakres informacji oczekiwanych przez grantodawcę do przedstawienia przez grantobiorcę o sposobie realizacji działań w grantcie (opis zadań, zrealizowanych wskaźników etc.).

Podsumowując w opinii ION granty powinny być rozliczane okresowo zgodnie z opisanymi wyżej zasadami. Takie działanie powinno zagwarantować prawidłowość realizacji projektu, w szczególności odpowiednie mechanizmy monitorowania, sprawozdawczości i kontroli.

➤ **Pytanie nr 7:**

Czy partner ponadnarodowy może być w kolejnych etapach realizacji projektów również partnerem małych grantów?

Odpowiedź:

Partner ponadnarodowy nie może być w kolejnych etapach realizacji projektu grantowego również podmiotem zagranicznym w przedsięwzięciach grantobiorców ze względu na występowanie w tej sytuacji konfliktu interesów. Należy zwrócić uwagę, że grantodawca zgodnie z kryterium dostępu nr 6 jest zobowiązany do przeprowadzenia naborów grantobiorców w otwartym naborze, z zachowaniem zasad bezstronności, rzetelności, przejrzystości i równego traktowania podmiotów. W sytuacji, gdy partner ponadnarodowy w projekcie grantowym będzie jednocześnie uczestniczył jako podmiot zagraniczny w niektórych grantach, nie zostaną zachowane wskazane zasady realizacji naborów grantobiorców.

➤ **Pytanie nr 8:**

W odniesieniu do kryterium 16 - czy działania projektowe partnera ponadnarodowego mogą być niezakończone, tj. być w trakcie realizacji?

Odpowiedź:

Zgodnie z brzmieniem kryterium dostępu nr 16 partner ponadnarodowy musi wykazać się realizacją co najmniej dwóch przedsięwzięć w zakresie współpracy ponadnarodowej w obszarze rynku pracy lub edukacji lub włączenia i integracji społecznej lub ochrony zdrowia. W treści kryterium użyto trybu oznajmującego, więc przedsięwzięcia partnera ponadnarodowego, wymagane kryterium, mogą nie być jeszcze zakończone w momencie składania wniosku o dofinansowanie.

➤ **Pytanie nr 9:**

Pytanie dot. kryterium 17: 3-letniego doświadczenia

Wnioskodawcy lub partnera krajowego w zakresie animowania lub doradztwa lub udzielania dofinansowania, w obszarze współpracy ponadnarodowej. Czy rozpatrujemy to zakres doświadczenia rozłącznie? Tzn. osobno animowanie lub doradztwo i udzielanie dofinansowania i osobno w obszarze współpracy ponadnarodowej,

czy łącznie? Za jaki okres czasu trzeba wykazać to 3 letnie doświadczenie?

Odpowiedź:

Na wstępie ION przypomina, że regulamin naboru wskazuje, że za co najmniej 3-letnie doświadczenie w zakresie animowania lub doradztwa lub udzielania dofinansowania, w obszarze współpracy ponadnarodowej uznaje się doświadczenie wnioskodawcy albo partnera krajowego jako podmiotu, nie zaś zatrudnionego/-ych u niego pracownika/ów. Spełnienie kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie, w sekcji „Potencjał do realizacji projektu”, w polu „Doświadczenie”. W przedmiotowym kryterium weryfikowany jest czas trwania doświadczenia, nie ilość przedsięwzięć podejmowanych w danym czasie.

Nie ma w regulaminie definicji co oznacza doświadczenie w zakresie animowania lub doradztwa lub udzielania dofinansowania ani nie definiujemy jakiego rodzaju są to działania ponadnarodowe. Zgodnie z powszechnym rozumieniem:

1. Animacja oznacza inicjowanie i pobudzanie jakichś działań;
2. Doradztwo oznacza udzielanie fachowych porad;
3. Udzielanie dofinansowania oznacza przyznawanie środków finansowych, które mają na celu wsparcie określonego projektu, inicjatywy, działalności lub osoby. Dofinansowanie jest zwykle przyznawane na określony cel, a jego wysokość zależy od dostępnych funduszy oraz spełnionych warunków. Udzielający dofinansowanie przekazuje pieniądze, aby wspomóc rozwój, realizację lub kontynuowanie jakiejś działalności, która ma określoną wartość lub korzyści społeczne, gospodarcze czy edukacyjne.

Wyznacznikiem spełnienia kryterium jest tu natomiast obszar współpracy ponadnarodowej. Wskazane rodzaje doświadczenia rozpatrujemy rozłącznie. Nie ma zatem znaczenia czy wykazane zostanie doświadczenie tylko w animacji, tylko w doradztwie, tylko w udzielaniu dofinansowania

czy też wnioskodawca lub partner krajowy wykaże dowolny mix tego doświadczenia np. rok w animacji oraz dwa lata w doradztwie. W regulaminie naboru nie wskazano również za jaki okres czasu trzeba wykazać to 3 letnie doświadczenie. Oznacza to, że może to być dowolny okres. Co więcej w przypadku wykazywania 3 letniego doświadczenia nie musi być zachowana jego ciągłość. Jak wskazano na wstępie najważniejsze jest, aby wykazywane doświadczenie było bezpośrednio powiązane ze współpracą ponadnarodową. W przeciwnym razie kryterium nie będzie spełnione.

➤ **Pytanie nr 10:**

Czy w odniesieniu do personelu dodatek do wynagrodzenia należy wykazać jako pozycję budżetową, czy też możemy go przyznać okresowo w ramach umowy o pracę w ramach projektu?

Odpowiedź:

Tak jak każdą inną pozycję we wniosku o dofinansowanie (budżet zadaniowy) tak i tę dotyczącą personelu (niezależnie od formy zaangażowania) należy wykazać w oddzielnej pozycji. Dodatek jest dopuszczalną formą wynagradzania personelu w projekcie i może być przyznany okresowo w związku z realizacją zadań projektu, które co do zasady nie mieszczą się w dotychczasowych obowiązkach na danym stanowisku pracy. Przypominamy, że dodatek nie może przekroczyć 40% wynagrodzenia podstawowego osoby zaangażowanej do projektu chyba, że wynika to z aktów prawa powszechnie obowiązującego (np. z przepisów o szkolnictwie wyższym), które dopuszczają przyjęcie wyższego poziomu dodatku. Kluczowa zasada obowiązująca w projektach pozwala na przyznanie tylko 1 dodatku rodzajowego dla pracownika w ramach wszystkich programów (w tym projektów FERS).

➤ **Pytanie nr 11:**

Kryterium nr 9 (siedziba/filia w regionie)

W jaki sposób należy formalnie udokumentować fakt posiadania filii na terenie danego województwa? Czy wystarczy np. umowa najmu lub inny dokument potwierdzający najem lokalu, czy wymagana jest oficjalna rejestracja w KRS bądź w rejestrach prowadzonych przez JST?

Odpowiedź:

Na etapie oceny projektu adres filii należy wpisać w sekcji „Potencjał do realizacji projektu”, w polu „Doświadczenie”. Za filię uznaje się filię, która jest oficjalnie zarejestrowana.

➤ **Pytanie nr 12:**

Kryterium nr 16 (co najmniej dwa przedsięwzięcia partnera ponadnarodowego)

Na jakim poziomie szczegółowości powinniśmy opisywać zrealizowane przedsięwzięcia (w zakresie rynku pracy, edukacji, włączenia czy zdrowia)? Czy wystarczą informacje ogólne (tytuł, daty, cele), czy też konieczne są bardziej rozbudowane opisy rezultatów i sposobu współpracy?

Odpowiedź:

Zgodnie z zapisami regulaminu naboru opis dwóch przedsięwzięć powinien pozwolić zidentyfikować te przedsięwzięcia w sposób jednoznaczny, tzn. w który z obszarów wymienionych w kryterium się wpisuje, że związane są z rozwiązywaniem problemów społecznych w ramach wskazanych obszarów i realizowane we współpracy z podmiotami z zagranicy.

➤ **Pytanie nr 13:**

Kryterium nr 17 (3-letnie doświadczenie w animacji/doradztwie/udzielaniu dofinansowania w obszarze współpracy ponadnarodowej)

Czy w ramach „animacji” lub „doradztwa” można uwzględnić również aktywności prowadzone stricte wewnątrz jednego dużego

projektu transnarodowego (np. animowanie współpracy oddziałów w kilku krajach w ramach jednego konsorcjum)? W jakim stopniu powinniśmy opisywać zakres tych działań, by zostały uznane za spełniające wymóg „animowania lub doradztwa” w obszarze współpracy ponadnarodowej?

Odpowiedź:

Zgodnie z definicją kryterium w regulaminie naboru w przedmiotowym kryterium weryfikowany jest czas trwania doświadczenia, nie ilość przedsięwzięć podejmowanych w danym czasie. Wnioskodawca jest zobowiązany opisać we wniosku o dofinansowanie w sposób jednoznacznie identyfikowalny wykonane na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie działania oraz przedział czasowy, w którym on albo partner krajowy zdobył wymagane doświadczenie w zakresie animowania lub doradztwa lub udzielania dofinansowania, w obszarze współpracy ponadnarodowej. Opis powinien wskazywać jednoznacznie, czy doświadczenie sumuje się do trzech lat i dotyczy animowania lub doradztwa lub udzielania dofinansowania i jest realizowane we współpracy ponadnarodowej. Animowanie i doradztwo zdefiniowano w odpowiedzi na pytanie nr 3.

➤ **Pytanie nr 14:**

Kryterium nr 18 (trzy kluczowe osoby z odrębnym 3-letnim doświadczeniem)

Jak formalnie wykazać „różne” obszary specjalizacji u każdej z trzech osób? Czy wystarczą krótkie noty biograficzne z informacjami o dotychczasowych projektach, czy konieczne jest np. przedstawienie szczegółowych zakresów obowiązków?

Czy wymóg „3-letniego doświadczenia” można spełnić sumując różne okresy działań (np. łącznie 36 miesięcy zebrane z kilku odcinków czasu)?

Jakie warunki należy spełnić w kwestii ich zatrudnienia? Czy osoby te muszą być pracownikami etatowymi wnioskodawcy/partnera,

czy też dopuszczalne jest zaangażowanie w formie umów cywilnoprawnych lub jako eksperci zewnętrzni?

Odpowiedź:

Zgodnie z definicją kryterium w regulaminie naboru w przedmiotowym kryterium doświadczenie nie musi trwać nieprzerwanie trzy lata – może składać się na kilka okresów, w których doświadczenie w danym obszarze było nabywane, jednak po zsumowaniu, okres doświadczenia musi wynosić co najmniej 3 lata.

W przedmiotowym kryterium weryfikowany jest czas trwania doświadczenia, nie ilość przedsięwzięć podejmowanych w danym czasie. W związku z tym w przypadku, kiedy w danym roku osoba zaangażowana w projekt zrealizowała więcej niż jedno przedsięwzięcie poświadczające jej doświadczenie w zakresie animowania partnerstw lub przedsięwzięć społecznych różnych podmiotów lub działań dotyczących specyfiki projektów w obszarze współpracy ponadnarodowej lub w realizacji projektów finansowanych z zewnętrznych źródeł – np. jedno w okresie 1.01.2023–31.03.2023 i drugie w okresie 1.01.2023–31.04.2023 – do doświadczenia należy zaliczyć 4 miesiące (3+1), nie 7 (3+4).

Wnioskodawca jest zobowiązany opisać we wniosku o dofinansowanie w sposób jednoznacznie identyfikowalny takie informacje, które pozwolą stwierdzić, że dla każdej z trzech osób wskazanych w kryterium spełnione są wymogi dotyczące co najmniej 3-letniego doświadczenia zgodnie z brzmieniem kryterium.

Poprzez zaangażowanie rozumie się umowę o pracę, a także umowę zlecenie, bądź inny rodzaj umowy cywilno-prawnej.

- **Pytanie nr 15: Dzień dobry,
Wg Regulaminu "*Wybór partnera ponadnarodowego odbywa się jeszcze przed złożeniem wniosku o dofinansowanie albo przed rozpoczęciem realizacji projektu, o ile data ta jest wcześniejsza od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.***

Fakt ten będzie weryfikowany przed podpisaniem umowy o dofinansowanie przez IP poprzez stosowne zapisy w umowie o współpracy ponadnarodowej."

I jeszcze:

3.4.1 Umowa o współpracy ponadnarodowej

- 1. Wnioskodawca jest zobowiązany do zawarcia umowy o współpracy ponadnarodowej z partnerem ponadnarodowym. Umowa o współpracy ponadnarodowej musi zostać podpisana przed zawarciem umowy o dofinansowanie. Jej treść musi zawierać minimalny zakres informacji określony w załączniku nr 9 do Regulaminu.**
- 2. Umowa o współpracy ponadnarodowej powinna być przygotowana w języku polskim albo angielskim. W przypadku innego języka należy przedłożyć IP tłumaczenie umowy na język polski, poświadczone za zgodność z oryginałem. Tłumaczenie wykonane przez tłumacza przysięgłego nie jest wymagane.**
- 3. Umowa o współpracy ponadnarodowej jest podpisywana przez wnioskodawcę/beneficjenta, który reprezentuje również partnera krajowego (jeśli dotyczy) oraz przez partnera ponadnarodowego. Umowa o współpracy ponadnarodowej musi być podpisana przez osobę/y uprawnioną/e do podejmowania decyzji wiążących w imieniu wnioskodawcy zgodnie z właściwym rejestrem.**
- 4. Dopuszczalne jest złożenie kopii umowy o współpracy ponadnarodowej potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez osobę uprawnioną do reprezentowania wnioskodawcy zgodnie z właściwym rejestrem.**
- 5. IP akceptuje przekazaną umowę o współpracy ponadnarodowej niezwłocznie po złożeniu jej przez wnioskodawcę w zakresie zgodności z minimalnym**

zakresem umowy o współpracy ponadnarodowej stanowiącym załącznik nr 9 do Regulaminu. W przypadku konieczności wprowadzenia zmian do umowy o współpracy ponadnarodowej wnioskodawca składa poprawioną wersję w terminie wskazanym przez IP.

Umowa nie jest wymieniona jako załącznik do wniosku - jak rozumiem, nie jesteśmy zobowiązani do jej podpisania przed złożeniem wniosku, a po otrzymaniu dofinansowania (przed podpisaniem umowy)?

Odpowiedź: Umowa z partnerem ponadnarodowym jest załącznikiem do umowy o dofinansowanie. Jeśli projekt zostanie wybrany do dofinansowania, wnioskodawca zostaje poinformowany o dokumentach niezbędnych do podpisania umowy.

Na etapie składania wniosku o dofinansowanie umowa partnerska nie musi zostać podpisana.

➤ **Pytanie nr 16:**

Czy określają Państwo wymóg (i jeśli tak – jaki cykl) raportowania śródk okresowego, który powinien być sformułowany wobec beneficjentów ubiegających się o granty w ramach każdego z 7 naborów, czy też rytm raportowania jest zmienną do określania przez nas jako oferenta i powinien być uwzględniony w strategii projektu?

Odpowiedź: Pisząc o beneficjencie ubiegającym się o granty mamy na myśli grantobiorcę.

W opinii ION wydatki poniesione przez grantobiorców powinny być rozliczane i sprawozdawane grantodawcy w okresach maksymalnie 3 miesięcznych. Po weryfikacji i zatwierdzeniu przez grantodawcę zestawień dokumentów księgowych z wydatków poniesionych przez grantobiorców, grantodawca wykazuje je w składanych wnioskach o płatność do IP. Tym samym nie ma możliwości wykazywania przez grantodawcę jako wydatek

kwalfikowalny zaliczki wypłaconej grantobiorcy. Sprawozdanie z realizacji grantu składane przez grantobiorcę do grantodawcy powinno uwzględniać również minimalny zakres informacji oczekiwanych przez grantodawcę do przedstawienia przez grantobiorcę o sposobie realizacji działań w grantcie (opis zadań, zrealizowanych wskaźników etc.). Podsumowując w opinii ION granty powinny być rozliczane okresowo zgodnie z opisanymi wyżej zasadami. Takie działanie powinno zagwarantować prawidłowość realizacji projektu, w szczególności odpowiednie mechanizmy monitorowania, sprawozdawczości i kontroli.

Grantodawca jest zobowiązany do udzielania i rozliczania grantów według przyjętych zasad i założeń, które opisuje w procedurach dotyczących realizacji projektu grantowego, zatwierdzanych przez IP. Grantodawca opracowuje procedury po podpisaniu umowy o dofinansowanie. W procedurach beneficjent określa zasady postępowania od złożenia wniosku aplikacyjnego do zamknięcia i rozliczenia umowy o powierzenie grantu.

Jednym z elementów procedur są m.in. warunki rozliczenia grantu, w tym warunki rozliczania wydatków przez grantobiorcę, a w szczególności doprecyzowanie jak grant jest rozliczany.

Grant zgodnie z definicją kryterium dostępu nr 3 ma być rozliczany na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków. W tym przypadku dowodem wykonania przedmiotu grantu są dokumenty księgowe (faktury, listy płac), a podstawą rozliczenia grantu są wówczas zestawienia dokumentów księgowych, które beneficjent weryfikuje na podstawie całości lub próby określonej w procedurach udzielania grantów oraz w umowie o powierzenie grantu.

➤ **Pytanie nr 17:**

Czy beneficjenci mają prawo do zaliczki, czy też otrzymują grant „z dołu”, ew. po spełnieniu warunku wypracowania (części) wyników?

Odpowiedź: Pisząc o beneficjencie mamy na myśli beneficjenta projektu grantowego (grantodawcę).

Tak, beneficjent projektu grantowego po podpisaniu umowy o dofinansowanie i złożeniu zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu (jeśli dotyczy) otrzymuje zaliczkę zgodnie z harmonogramem płatności.

➤ **Pytanie nr 18:**

Czy dobrze rozumiem, że podmiot prowadzący nabór (a więc status, o który się będziemy ubiegać) otrzymuje 70-proc. zaliczkę? Czy dotyczy ona środków na regranting, czy także kosztów grantodawcy oraz pośrednich (ryczałtu). Nie mogę znaleźć w regulaminie naboru harmonogramu płatności.

Odpowiedź: Nie, nie otrzymujecie Państwo jako beneficjent projektu grantowego (grantodawca) 70% zaliczki. Ta zaliczka ustalana jest z opiekunem projektu na etapie przygotowywania umowy o dofinansowanie w oparciu o harmonogram płatności. Harmonogram płatności to jeden z załączników umowy o dofinansowanie. Ustalona zaliczka powinna odpowiadać zaplanowanym wydatkom w danym okresie – zwykle to 3 m-ce, które odpowiadają też okresom sprawozdawczym.

Wartość 70% odnosi się do kwoty już przekazanej i rozliczonej zaliczki. Osiągnięcie wskazanego poziomu rozliczenia warunkuje przekazanie kolejnej zaliczki zgodnie z harmonogramem płatności. Oprócz tego warunkiem przekazania kolejnej zaliczki jest zatwierdzenie dotychczas złożonych wniosków o płatność.

➤ **Pytanie nr 19:**

Czy rozpoczęcie projektu 1 stycznia 2026 i jego realizacja przez 30 m-cy (nie przekraczamy limitu 36 m-cy), w tym zakończenie 30 czerwca 2028 r mieszczą się w wymaganiach dotyczących rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu.

Odpowiedź:

Zaproponowany przez wnioskodawcę okres realizacji projektu wynosi 30 miesięcy, a więc mniej niż maksymalny okres realizacji projektu, wskazany w kryterium nr 13. Ponadto zaproponowany okres kwalifikowalności nie jest dłuższy niż końcowa data kwalifikowalności wydatków w ramach FERS tj. 31 grudnia 2029 r. Zatem okres rozpoczęcia i zakończenia projektu i czas jego trwania mieszczą się w wymaganiach dotyczących rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu i spełniają warunki kryterium nr 13.

➤ Pytanie nr 20:

Prosiłbym o informację, czy w przypadku realizacji projektu grantowego, polegającego na wsparciu instytucji, czy konieczne jest wskazywanie wskaźnika dotyczącego wsparcia osób, gdyż finalnie to instytucje będą ostatecznym beneficjentem wsparcia.

Odpowiedź:

Zakres, rodzaj i charakterystyka wskaźników jest określana przez wnioskodawcę. Instytucja Organizująca Nabór wskazuje w regulaminie naboru wyłącznie obowiązkowe wskaźniki jakie muszą być uwzględnione we wniosku o dofinansowanie. W gestii Wnioskodawca leży wskazywanie innych, dodatkowych wskaźników i ION nie narzuca ich rodzaju. Zdaniem ION w przypadku realizacji projektu grantowego, polegającego na wsparciu instytucji, nie jest konieczne wskazywanie wskaźnika dotyczącego wsparcia osób.

➤ Pytanie nr 21:

Prosiłbym również o pomoc w zdefiniowaniu "zakresu interwencji" w projekcie (dział: "Informacje o projekcie" wniosku o dofinansowanie), z listy rozwijanej jednoznacznie nie jesteśmy w stanie zdefiniować obszaru wsparcia, stąd prośba o Państwa wytyczne, w tym zakresie.

Odpowiedź:

Zakres interwencji powinien odzwierciedlać tematykę w której udzielonych będzie najwięcej grantów. Instytucja Organizująca Nabór jest świadoma, że w chwili obecnej, zanim nastąpi wybór grantobiorców, niezwykle trudno jest określić precyzyjnie zakres interwencji, tym bardziej, że wnioskodawca powinien wybrać tylko 1 zakres interwencji. Zgodnie z instrukcją w SOWA, należy wybrać z listy rozwijanej jedną wartość najbardziej adekwatną do zakresu danego projektu i jego grupy docelowej. Na obecnym etapie sugerujemy do wyboru jeden z następujących kodów interwencji w ramach Celu szczegółowego CP4:

- 134 Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia lub
- 138 Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych
- 139 Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynku pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy

Podajemy również link do kodów : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R1060&from=PL#d1e32-252-1>

Przypisanie kodu zostanie zaktualizowane na późniejszym etapie kiedy wiadomo będzie w jakim obszarze udzielono najwięcej grantów.

➤ Pytanie nr 23:

Prosiłbym o informację dotyczącą ponoszenia wkładu własnego przez instytucje otrzymujące grant. W regulaminie wskazane jest, że maksymalny poziom dofinansowania w projekcie wynosi 97%, co przekłada się na 3% wkładu własnego. Czy te zapisy również odnoszą się do Grantobiorców? którzy realizując granty powinni otrzymać 97% dofinansowania i ponieść 3% wkładu własnego. Czy w tym wypadku powinniśmy przyjąć w budżecie w kosztach

bezpośrednich przy pozycjach budżetowych dotyczących grantów proporcję:

- dofinansowanie: 97%

- wkład własny: 3%

Będę wdzięczny za informację zwrotną, gdyż granty stanowią co najmniej 75% budżetu i w proporcjonalnej kwocie generować będzie wkład własny, który naszym zdaniem nie powinien być ponoszony przez Wnioskodawcę, a powinien być poniesiony bezpośrednio przez Grantobiorców.

Odpowiedź:

Co do zasady wkład własny nie musi być wnoszony wyłącznie przez beneficjenta. Może on być wniesiony przez partnera/partnerów lub dowolną stronę trzecią. W związku z tym to wnioskodawca określa w procedurach projektu grantowego i umowie o powierzenie grantu, kto i w jakiej wysokości wnosi wkład własny, jeśli zaplanuje wkład własny wnoszony przez kogoś innego. Zgodnie bowiem z Zasadami finansowania pkt 2.2.4 Procedury dotyczące realizacji projektu grantowego ppkt d) to wnioskodawca określa minimalną i/lub maksymalną kwotę grantu i kwotę wkładu własnego grantobiorcy (**jeśli dotyczy**). Analogicznie wnioskodawca w umowie o powierzenie grantu również wskazuje kwotę grantu i wkładu własnego grantobiorcy (**o ile jest wymagany w danym projekcie od grantobiorcy**). Zatem wkład własny może, ale nie musi być ponoszony bezpośrednio przez grantobiorców.

➤ **Pytanie nr 24:**

Prosiłbym również o informację, czy w ramach spełnienia kryterium nr 7 "Realizacja projektu obejmuje co najmniej 2 etapy: a) nabór grantobiorców uwzględniający konieczność zapewnienia proporcjonalnej dystrybucji środków finansowych przeznaczonych na granty dla beneficjentów poszczególnych Programów; b) wsparcie merytoryczne grantobiorców na etapie realizacji grantów."

Czy zgodnie z definicją zawartą w kryterium w przypadku realizacji:

- zadania 1. polegającego na organizacji naboru na granty, zadanie kończy się podpisaniem umów z Grantobiorcami z 6 województw objętych wsparciem
- zadania 2. polegającego na realizacji projektów grantowych, rozliczania i wypłacania grantów

Spełniony będzie warunek kryterium odnoszący się do proporcjonalnej dystrybucji środków finansowych przeznaczonych na granty dla beneficjentów poszczególnych Programów?

Zgodnie Czy zgodnie z definicją zawartą w kryterium w przypadku realizacji:

- zadania 1. polegającego na organizacji naboru na granty, zadanie kończy się podpisaniem umów z Grantobiorcami z 6 województw objętych wsparciem
- zadania 2. polegającego na realizacji projektów grantowych, rozliczania i wypłacania grantów

Spełniony będzie warunek kryterium odnoszący się do proporcjonalnej dystrybucji środków finansowych przeznaczonych na granty dla beneficjentów poszczególnych Programów

Odpowiedź:

Zgodnie z definicją kryterium nr 7 **Wskazane w kryterium dwa etapy są kluczowe i niezbędne dla wysokiego poziomu merytorycznego projektu**, którego założeniem jest, w pierwszej kolejności, nabór grantobiorców (uwzględniający dokonanie oceny i selekcji grantobiorców) oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia. Pierwszy etap kończy się podpisaniem umów z Grantobiorcami z 6 województw objętych wsparciem. Ponadto, zgodnie ze wskazanym uzasadnieniem w kryterium nr 7, wnioskodawca musi zaplanować we wniosku o dofinansowanie taki podział środków finansowych przeznaczonych na granty, który **w proporcjonalny sposób podzieli te środki pomiędzy Programy**. Nabory grantobiorców powinny odbywać się **odrębnie dla każdego z Programów**. W ramach

proponowanego proporcjonalnego podziału wnioskodawca powinien przede wszystkim zapewnić **możliwość skorzystania ze środków na granty beneficjentom wszystkich Programów** wskazanych w kryterium dostępu nr 1.

Wnioskodawca jest zobowiązany opisać i uzasadnić we wniosku o dofinansowanie proporcjonalny podział. Przykładowy sposób proporcjonalnego podziału środków przedstawiono w części 2.1 Regulaminu Cel i zakres konkursu.

Ponadto wnioskodawca jest zobowiązany opisać we wniosku o dofinansowanie w sposób jednoznacznie identyfikowalny wymienione w kryterium etapy realizacji projektu współpracy ponadnarodowej.

➤ **Pytanie nr 24:**

Mam pytanie dotyczące zakresu interwencji jaki powinien zostać zaznaczony powinien być wybrany w sekcji Informacje o projekcie w systemie SOWA? W dokumentacji konkursowej nie określono jednego zakresu interwencji, bo jak sądzę ze względu na specyfikę konkursu ustalenie jednego zakresu jest niemożliwe. Jednakże w systemie trzeba wybrać konkretny zakres z listy rozwijanej.

Odpowiedź:

Zdajemy sobie sprawę, że ze względu na specyfikę konkursu ustalenie jednego zakresu interwencji jest na tym etapie trudne. Zgodnie z instrukcją wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach FERS, należy wybrać z listy rozwijanej jedną wartość najbardziej adekwatną do zakresu danego projektu i jego grupy docelowej. Na obecnym etapie proponujemy do wyboru jeden z następujących kodów interwencji w ramach celu szczegółowego CP4:

- 134 Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia lub
- 138 Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych lub

- 139 Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynku pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy

W razie konieczności kod zostanie zaktualizowany na późniejszym etapie, kiedy wiadomo będzie w jakim obszarze udzielono najwięcej grantów.

Lista kodów rodzajów interwencji jest dostępna na stronie: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R1060&from=PL#d1e32-252-1>

➤ **Pytanie nr 25:**

Czy przewidują Państwo wydłużenie okresu naboru projektów w ramach konkursu nr numer FERS.01.01-IP.02-001/25 na projekty grantowe udzielające grantów beneficjentom Programu FERS i Programów Regionalnych?

Odpowiedź:

Na ten moment nie przewidujemy wydłużenia naboru projektów w ramach konkursu nr FERS.01.01-IP.02-001/25.